

hold, at det er Kommunerne, som har Indstillingsretten, og som udreder Grundløn-
nen, medens det er Staten, der giver Løn-
tillægene. Jeg har ikke noget imod, at en
saadan Ordning bibeholdes, men at føre
Lærerne ind under Staten og gøre dem til
statslønnede og at fritage Kommunerne
for at udrede Udgifterne til Lønningerne
vil jeg anse for en uheldig Ordning; thi
det vil kunne føre til, at Lærerne selv
fremtidig betragter sig mere som Stats-
bedsmænd og Statsfunktionærer end som
det, jeg mener, det maa være dem en Ære
at betragte sig som: Folkets Tjenere, Fol-
kets Medhjælpere i den store vigtige Sag,
som det er at præge den Slægt, der i Frem-
tiden gaar ud fra de tusind Hjem, saa-
ledes at de kan bidrage til en god og sund
Udvikling, aandeligt og timeligt, af det lille
Folk, vi her skal lave Skolereformer for.

Endelig skal Kommissionen drøfte
„Ordningen af det øverste pædagogiske
Tilsyn med hele Skolevæsenet“ og „navn-
lig Spørgsmaalet om Hensigtsmæssigheden
af et Undervisningsraad til Samvirken
mellem Folkeskolens og den højere Skoles
øverste pædagogiske Tilsyn“.

Jeg beder alle ærede Medlemmer være
opmærksomme paa — ja, De vil naturlig-
vis være det, uden at jeg behøver at bede
Dem derom —, at hele Programmet for
denne Skolekommission peger i Retning
af, at Folkeskolen skal forvandles til en
Statsskole, at hele Skolevæsenet skal sam-
les under Statens Ledelse og Forsyn, idet
der skal dannes et saadant Raad til at
have den øverste Ledelse og Indseende
med det hele Skolevæsen. Jeg er over-
bevist om, at naar dette Spørgsmaal kom-
mer frem til Forhandling, vil der ude i
Befolkningen rejse sig et Krav om, at
man ikke bør tage Indfyldelsen fra Kom-
munerne eller fra Befolkningen paa et saa
vigtigt Omraade som Folkeskolens, og
derfor gør jeg opmærksom paa, at vi
staar her overfor et meget stort, vigtigt
og brændende Spørgsmaal. Jeg ønsker
Folkeskolen stillet saa frit som muligt.
Jeg ønsker Folkeskolen saa gode Kaar
som muligt, og navnlig ønsker jeg Folke-
skolens Læreres og Lærerinders Løn bedre,
end den er for Tiden, men jeg ønsker
ikke, de skal havne i Statsforsyn og Om-
sorg i alle Maader, jeg ønsker, de skal
have deres Tilknytning til den Befolkning,
der benytter dem.

Ordet „Pædagogik“ er nu blevet et
Slagord. Det er mærkværdigt, hvor saa-
danne Stikord flourerer. Der er en Gang
en Mand, der har sagt, at han var født i

et Land, hvor der fødtes lige saa mange
Digtere som Fluier i September. Jeg tror,
vi med Rette kan sige, at vi lever i et
Land, hvor det suser os om Ørene med
lige saa mange Slagord og Stikord, som
der er Fluier i September. Nu har jeg
gjort den sørgelige Opdagelse, og den er
der maaske flere, der har gjort, at ad-
skillige professionelle Pædagoger slet ikke
er Mestre i at opdrage Børn, og det er
dog en Fejl ved en Pædagog. De har
Regler nok og Systemer nok, men Sagen
er — det kender enhver, der har haft
med Børneopdragelse at bestille, hvad en-
ten han selv har haft Børn eller har un-
dervist Børn —, at Børneopdragelse kan
ikke uden videre sættes i System. I den
Henseende var Grækerne klogere, end vi
er. De har tegnet os Billedet af Prokrustes
med Jernsengen, den Jætte, der fandt paa,
at alle skulde være lige lange, og derfor
havde en Seng, de skulde staa Maal med;
kunde de ikke det, rakte og strakte han
dem, og var de for lange, huggede han et
Stykke af, men hvilken Kur han end an-
vendte, førte den til, at Patienten døde. Det
gælder om at faa et Skolevæsen, hvor Lærerne
har Øje for, at man ikke i Undervisning
kan sætte det hele i System og ikke kan
danne et Program, efter hvilket en Op-
dragelse i alle mulige Forhold skal ledes.
Der er sikkert mange, der med mig har
erfaret, at i en Søkendeflok kan der
være mange forskellige Anlæg, mange for-
skellige Karakterer; og dersom en Fader
eller Moder vilde opdrage alle i een Form,
vilde man maaske risikere at tage Livet
af dem i Stedet for at udvikle de enkeltes
Ejendommelighed, de enkeltes Personlig-
hed. Det er jo Karakterer og Personlig-
heder, det gælder om at faa opdraget
baade i Hjemmet og i Skolen. Derfor kan
man overdrive sin Overtro paa den Vel-
signelse, der vilde komme ud af, at man
fik en hel Del Pædagoger af Navn, men
ikke altid af Gavn, til at føre et over-
ordnet Tilsyn og være et Raad, der gav
Vejledning. Jeg er bange for, at deres
Raad blev ikke alene til Vejledning, men
blev en Pisk over Hovedet paa Lærerne.

Vi staar altsaa overfor Spørgsmaal af
stor og omfattende Betydning. Ved Fi-
nanslovforslagets første Behandling udtalte
jeg mig om forskellige af disse Spørgs-
maal og skal ikke gentage, hvad jeg der-
sagde. Jeg skal kun sige, at jeg ønsker, at
denne Kommissions Arbejde maa blive fulgt
med fornøden Opmærksomhed og med saa le-
vende Deltagelse som muligt af dem, der
nu faar Sæde i Kommissionen. Men jeg